

WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z PLASTYKI – KLASA IV
rok szkolny 2026/2027

Podręcznik: „Do dzieła! 4” – Nowa Era
zgodnie z nową podstawą programową obowiązującą od 1 września 2026 r.

Szkoła	Szkoła Podstawowa nr 1 im. AK w Szywałdzie
Nauczyciel	Beata Niemiec
Przedmiot	Plastyka – klasa IV

Podstawa opracowania

Dokument opracowano na podstawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r., programu nauczania plastyki „Do dzieła!” oraz podręcznika „Do dzieła! 4” – wydania zgodnego z nową podstawą programową. Nowa podstawa jest wdrażana w klasach IV od roku szkolnego 2026/2027.

Charakter dokumentu

Wymagania określają zakres wiedzy i umiejętności, których opanowanie jest podstawą do ustalenia śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z plastyki. Uwzględniają specyfikę przedmiotu, w którym istotne znaczenie mają zarówno wiadomości, jak i praktyczne działanie, proces twórczy, samodzielność, eksperymentowanie oraz rozwijanie własnych pomysłów. Ocena nie jest uzależniona od wrodzonego talentu plastycznego ani wyłącznie od walorów estetycznych gotowej pracy.

Wymagania edukacyjne – plastyka, klasa IV – rok szkolny 2026/2027

Ogólne założenia wymagań edukacyjnych

- Uczeń rozwija kreatywność, wyobraźnię, własne zainteresowania oraz poczucie sprawczości poprzez działalność twórczą.
- Uczeń poznaje i stosuje podstawowe środki wyrazu plastycznego, m.in. linię, plamę, barwę, walor, fakturę, kształt i kompozycję.
- Uczeń poznaje podstawowe techniki plastyczne i dobiera narzędzia oraz materiały odpowiednio do zamierzonego działania.
- Uczeń podejmuje samodzielne próby planowania, realizowania i prezentowania własnej pracy.
- Uczeń rozwija umiejętność odbioru, opisu i interpretowania dzieł sztuki z wykorzystaniem podstawowego języka plastycznego.
- Uczeń dostrzega obecność sztuki w najbliższym otoczeniu, kulturze, mediach i życiu codziennym.

- Uczeń uczy się współpracy podczas działań indywidualnych, w parach i zespołach oraz udzielania i przyjmowania konstruktywnej informacji zwrotnej.
- Uczeń rozwija odpowiedzialne korzystanie z materiałów, narzędzi, źródeł informacji i technologii cyfrowych.

Zasady oceniania uwzględniające specyfikę plastyki

- Przy ocenianiu pracy twórczej uwzględnia się przede wszystkim stopień realizacji zadania, zaangażowanie, samodzielność, wykorzystanie poznanych środków i technik oraz rozwój umiejętności.
- Ocenie podlega proces twórczy, a nie tylko końcowy efekt pracy.
- Uczeń może realizować temat w sposób indywidualny, o ile praca spełnia podstawowe założenia zadania.
- Błędy i nieudane próby traktuje się jako naturalny element procesu uczenia się i doskonalenia.
- W przypadku uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych wymagania są realizowane z uwzględnieniem zaleceń zawartych w dokumentacji ucznia oraz jego indywidualnych możliwości.
- Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę systematyczność pracy, aktywność podczas zajęć, przygotowanie do lekcji oraz postępy ucznia.

Wymagania edukacyjne według poziomu osiągnięć

Ocena celująca (6)

- uczeń w pełni i samodzielnie opanował wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy IV oraz sprawnie wykorzystuje je w nowych sytuacjach;
- twórczo i świadomie posługuje się środkami wyrazu plastycznego, dobierając je do zamierzonego efektu;
- samodzielnie planuje i realizuje działania plastyczne, podejmuje eksperymenty z techniką, materiałem lub formą;
- wykazuje inicjatywę, oryginalność i dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów plastycznych;
- potrafi uzasadnić wybór środków i techniki oraz opowiedzieć o przebiegu własnego procesu twórczego;
- sprawnie opisuje i interpretuje dzieła sztuki, posługując się właściwymi pojęciami plastycznymi;
- aktywnie uczestniczy w dyskusjach o sztuce, formułuje własne opinie i potrafi je uzasadnić;
- świadomie wykorzystuje tradycyjne techniki oraz, w zakresie realizowanym na lekcjach, narzędzia i media cyfrowe;
- angażuje się w działania indywidualne i zespołowe oraz konstruktywnie wspiera innych uczniów;

- wykazuje szczególne zainteresowanie plastyką i kulturą, podejmuje dodatkowe działania twórcze lub poszukuje informacji wykraczających poza podstawowy zakres zajęć.

Ocena bardzo dobra (5)

- uczeń bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy IV;
- sprawnie rozpoznaje i stosuje podstawowe środki wyrazu plastycznego;
- samodzielnie dobiera technikę, materiały i narzędzia odpowiednie do zadania;
- tworzy prace zgodne z tematem, wykorzystując poznane możliwości techniki i własne pomysły;
- potrafi zaplanować podstawowe etapy pracy i doprowadzić ją do końca;
- poprawnie posługuje się podstawowymi pojęciami plastycznymi podczas opisywania dzieł;
- potrafi wypowiedzieć się na temat własnej pracy oraz wskazać zastosowane środki plastyczne;
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i działaniach zespołowych;
- dba o warsztat pracy, materiały i porządek na stanowisku;
- jest systematyczny i zaangażowany.

Ocena dobra (4)

- uczeń opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy IV;
- rozpoznaje podstawowe środki wyrazu plastycznego i zazwyczaj poprawnie stosuje je w praktyce;
- zna podstawowe techniki plastyczne i potrafi wykonać pracę z ich wykorzystaniem;
- z pomocą nauczyciela lub po krótkiej wskazówce dobiera materiały i narzędzia do zadania;
- wykonuje prace zgodne z tematem i podejmuje próby własnych rozwiązań;
- zna podstawowe pojęcia dotyczące języka plastyki i wykorzystuje je w prostych wypowiedziach;
- potrafi opisać podstawowe elementy dzieła sztuki i wyrazić własne wrażenia;
- uczestniczy w pracy zespołowej i wykonuje powierzone zadania;
- na ogół pracuje systematycznie i właściwie organizuje swoje stanowisko pracy.

Ocena dostateczna (3)

- uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia plastycznego;
- rozpoznaje wybrane środki wyrazu plastycznego, takie jak linia, plama, kolor, kształt i kompozycja;
- zna wybrane techniki plastyczne i wykonuje proste zadania z ich zastosowaniem;
- potrafi wykonać pracę na zadany temat, korzystając z instrukcji nauczyciela;

- w podstawowym zakresie rozróżnia wybrane barwy i potrafi zastosować je w pracy;
- rozpoznaje niektóre elementy dzieła sztuki i podejmuje próbę ich nazwania;
- potrafi w prosty sposób powiedzieć, co przedstawia dzieło i jakie wywołuje w nim wrażenia;
- wymaga czasami pomocy w organizacji pracy, doborze materiałów lub zastosowaniu techniki;
- uczestniczy w zajęciach, choć jego aktywność i systematyczność mogą być nierówne.

Ocena dopuszczająca (2)

- uczeń opanował wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiającym dalsze uczestniczenie w zajęciach;
- rozpoznaje podstawowe pojęcia i elementy języka plastyki przy wsparciu nauczyciela;
- podejmuje próby wykonania prostych prac plastycznych na zadany temat;
- z pomocą nauczyciela dobiera podstawowe materiały i narzędzia;
- potrafi wykonać część zadania zgodnie z instrukcją;
- podejmuje próby wypowiadania się o własnej pracy i dziełach sztuki;
- wymaga częstego wsparcia w organizacji pracy i zastosowaniu poznanej techniki;
- uczestniczy w działaniach lekcyjnych w miarę swoich możliwości i podejmuje próby poprawy własnych umiejętności.

Ocena niedostateczna (1)

- uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do kontynuowania nauki plastyki, mimo podejmowanych przez nauczyciela działań wspierających;
- nie podejmuje prób wykonania podstawowych zadań plastycznych lub konsekwentnie odmawia udziału w zajęciach;
- nie rozpoznaje podstawowych pojęć i środków wyrazu plastycznego nawet przy znacznym wsparciu;
- nie wykonuje powierzonych zadań i nie wykazuje postępów pomimo możliwości uzyskania pomocy;
- jego braki uniemożliwiają realizację podstawowych wymagań edukacyjnych przewidzianych dla klasy IV.

Wymagania edukacyjne – plastyka, klasa IV – rok szkolny 2026/2027

Szczegółowe wymagania według obszarów kształcenia

Własna aktywność twórcza – tworzę, wyrażam, interpretuję

- wyraża własne uczucia, wyobrażenia i pomysły za pomocą środków plastycznych;
- stosuje linię, plamę, kolor, walor, fakturę, kształt i kompozycję;
- rozróżnia i wykorzystuje barwy podstawowe, pochodne, ciepłe, zimne, dopełniające, czyste i złamane;
- podejmuje próby planowania pracy od pomysłu do wykonania;

- rysuje, maluje i tworzy proste formy przestrzenne z obserwacji oraz z wyobraźni;
- podejmuje działania inspirowane sztuką ludową, kulturą regionów oraz sztuką współczesną;
- tworzy prace indywidualnie, w parach i w grupie;
- dostrzega znaczenie aktywności twórczej dla własnego samopoczucia i rozwoju.

Techniki plastyczne – rozpoznaję, dobieram, stosuję

- rozpoznaje podstawowe techniki rysunkowe, malarskie, graficzne, przestrzenne i mieszane poznawane na zajęciach;
- dobiera materiały, narzędzia i technikę do określonego zadania;
- stosuje poznaną technikę zgodnie z jej podstawowymi zasadami;
- łączy różne techniki w celu uzyskania zamierzonego efektu;
- eksperymentuje z materiałami i poszukuje własnych rozwiązań;
- w zakresie realizowanym na lekcjach wykorzystuje proste narzędzia cyfrowe, fotograficzne lub graficzne.

Sztuka jako komunikat – rozumiem, interpretuję, dyskutuję

- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do dziedzictwa kulturowego Polski, Europy i świata;
- opisuje dzieło sztuki z wykorzystaniem podstawowych pojęć języka plastycznego;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe elementy obrazu: linię, barwę, plamę, kształt, kompozycję, walor, fakturę, światłocień lub perspektywę – w zakresie poznanym na lekcjach;
- porównuje wybrane dzieła i dostrzega ich związek z czasem i kulturą, w której powstały;
- formułuje własne wrażenia i opinie dotyczące dzieł sztuki;
- potrafi wyszukać informacje o sztuce w dostępnych źródłach i, przy wsparciu nauczyciela, ocenić ich wiarygodność;
- zna podstawowe zasady poszanowania praw autorskich, w tym w środowisku cyfrowym;
- rozumie różnicę między inspiracją, oryginałem, kopią, reprodukcją i falsyfikatem.

Sztuka w życiu codziennym – poszukuję, dostrzegam, uczestniczę

- dostrzega elementy plastyczne w architekturze, reklamie, modzie, przedmiotach codziennego użytku i przestrzeni publicznej;
- projektuje proste formy grafiki użytkowej, np. plakat, zaproszenie, kartkę lub logo;
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki użytkowej i dostrzega ich funkcję estetyczną oraz użytkową;
- potrafi wypowiedzieć się na temat estetyki najbliższego otoczenia;
- dostrzega związki między sztuką, przyrodą, architekturą i kulturą;

- w zakresie realizowanym na lekcjach podejmuje próby wykorzystania fotografii i prostych narzędzi cyfrowych do tworzenia lub modyfikowania komunikatów wizualnych.

Wymagania dotyczące postawy i pracy ucznia

- systematycznie uczestniczy w zajęciach i podejmuje pracę podczas lekcji;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z narzędzi i materiałów;
- szanuje własne i cudze prace oraz przestrzeń pracowni;
- potrafi współpracować z innymi i respektuje ich pomysły;
- przyjmuje konstruktywną informację zwrotną i wykorzystuje ją do poprawy swojej pracy;
- prezentuje własne pomysły bez obawy przed popełnianiem błędów;
- rozwija samodzielność i odpowiedzialność za przebieg własnej pracy;
- w miarę możliwości uczestniczy w działaniach kulturalnych i edukacyjnych związanych ze sztuką.

Dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb ucznia

Przy ustalaniu wymagań i ocen nauczyciel uwzględnia indywidualne możliwości psychofizyczne, rozwojowe i edukacyjne ucznia, jego tempo pracy, trudności oraz zalecenia wynikające z opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dostosowanie może obejmować w szczególności: wydłużenie czasu pracy, zmniejszenie stopnia złożoności zadania, podział zadania na etapy, zmianę formy polecenia, dobór odpowiednich materiałów i narzędzi, możliwość korzystania ze wsparcia nauczyciela oraz ocenianie przede wszystkim postępów i zaangażowania ucznia w odniesieniu do jego indywidualnych możliwości.

Postanowienia końcowe

Wymagania edukacyjne mogą być uszczegóławiane w toku realizacji programu, z uwzględnieniem specyfiki zespołu klasowego, indywidualnych potrzeb uczniów oraz warunków organizacyjnych szkoły. W przypadku wymagań oznaczonych w podstawie programowej jako wymagania do wyboru nauczyciel wybiera treści odpowiednie do możliwości i potrzeb klasy oraz przyjętego programu nauczania.

Podstawa prawna i źródła opracowania:

Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego – przedmiot plastyka, obowiązująca od 1 września 2026 r.

Program nauczania plastyki w klasach 4–7 szkoły podstawowej „Do dzieła!” – Nowa Era.
Podręcznik „Do dzieła! 4” – Nowa Era, wydanie zgodne z nową podstawą programową.